

1900. Suomen Suuriruhtinaanmaan Asetus-Kokoelma. No 22.

Keisarillisen Majesteetin Armollinen Julistuskirja

venäjänkielen käytäntöön ottamisesta asiain käsittelyssä
eräissä Suomen Suuriruhtinaanmaan hallintovirastoissa.

Annettu Pietarhovissa, 20 (7) p:nä Kesäkuuta 1900

Me NIKOLAI Toinen, Jumalan Armosta, koko Venäjänmaan Keisari ja Itsevaltias, Puolanmaan Tsaari, Suomen Suuriruhtinas, y. m., y. m., y. m.

Teemme täten tietäväksi: Suomen Suuriruhtinaanmaan yhdistettyä Venäjän Keisarikuntaan päätettiin Keisari Aleksander I:sen, muistossa Korkean-autuaan, tahdosta että venäjänkieli olisi, pääkielenä, vähitellen otettava käytäntöön maan hallintoa koskevia asioita käsiteltäessä. Tätä Armollista määräystä, jonka aiheutti huolenpito valtakunnan yhteyden vahvistamisesta, ei ole tähän asti pantu täytäntöön sen tähden ettei venäjänkieli ole ollut tarpeeksi levinnyt Suomessa. Tämän vaikeuden poistamiseksi on ryhdytty erilaisiin toimenpiteisiin, ja on myöskin hiljakkoin valtakunnankielen taito julistettu pakolliseksi maan korkeampiin virkoihin pääsemistä varten. Kun Me nyt olemme katsoneet ajan tulleen omistaa venäjänkielelle sille kuuluvan arvon virallisessa kirjevaihdossa ja asiain käsittelyssä Suuriruhtinaanmaan virastoissa, olemme Me antaneet tämän asian sitä varten asettamamme erityisen Konferenssin harkittavaksi. Konferenssin antama lausunto, joka vastaa Meidän aikomuksiamme, tarkoittaa niiden toteuttamista asian laadunmukaisella yhtenäisyydellä. On myös otettu huomioon yksityisten henkilöiden tarpeet, joille vastaisuudeksikin on vakuutettu mahdollisuus kääntyä hallintolaitoksiin äidinkielellään yhtä esteettömästi, kuin he käyttävät sitä yhteiskuntaelämässä ja yksityisissä olosuhteissa. Samalla kuin Me tämän johdosta olemme vahvistaneet Erityisen Konferenssin lausunnon. Me käskemme:

I. Suomen Suuriruhtinaanmaan Valtiosihteerinviraston, Suomen Kenraalikuvernöörinkanslian ja Suomen passitoimiston tulee Syyskuun 18 p:stä / Lokakuun 1 p:stä 1900 käsitellä asioita ja pitää kirjevaihtoa yksinomaan venäjänkielellä.

II. Keisarillisen Suomen Senaatin (Talousoaston) on Syyskuun 18 p:stä / Lokakuun 1 p:stä 1900 laadittava alkuperäiset alamaiset esitykset sekä alkuperäiset lausunnot ja lähtevät toimituskirjat kirjevaihdossa Kenraalikuvernöörin kanssa venäjänkielellä. Tarpeellisissa tapauksissa on Senaatin mainitun Osaston alkuperäisiin toimituskirjoihin liitettävä käännös sanotuista esityksistä, lausunnoista ja asiakirjoista paikalliseen kieleen. Syyskuun 18 p:stä / Lokakuun 1 p:stä 1903 on asiain sekä kirjallinen että suullinen käsittely Senaatissa ja sen Toimituskunnissa (paitsi Oikeusosastossa) tapahtuva venäjänkielellä, noudattamalla alempana mainittuja ehtoja: a) asiaan kuuluvat alkuperäiset asiakirjat saa lukea julki sillä kielellä, millä ne ovat laaditut; b) kun annetaan jäljennöksiä Senaatin päätöksistä, voidaan, hakijan pyynnöstä, liittää ruotsalainen tai suomalainen käännös näihin päätöksiin, sekä c) viiden vuoden kuluessa edellämäinitusta ajasta sallikoon puheenjohtaja Senaatin kokouksissa Senaatin jäsenten antaa suullisia selityksiä ruotsin tai suomen kielellä.

III. Keisarillisen Suomen Senaatin alaisten yllähallitusten sekä Kuvernöörien, heidän sijaistensa ja kuvernöörinvirastojen on Syyskuun 18 p:stä / Lokakuun 1 p:stä 1905 suoritettava

kirjevaihtonsa heitä ylempien viranomaisten, niinkuin Kenraalikuvernöörin, Senaatin y. m. kanssa, yksinomaan venäjänkielellä.

IV. Suomen Suuriruhtinaanmaan hallituslaitosten, joissa venäjänkieli pannaan käytäntöön asiain käsittelyssä, tulee vastaanottaa ja säädetyssä järjestyksessä käsitellä yksityisten henkilöiden hakemuksia, jotka ovat laaditut jommallakummalla paikalliskielellä.

V. Venäjänkielisiä hakemuksia ja asiakirjoja on vastaanotettava kaikissa Suomen Suuriruhtinaanmaan hallituslaitoksissa (Arm. asetus 3 p:ltä Joulukuuta 1866 ja 4 p:ltä Huhtikuuta 1887). Nämä hakemukset ja asiakirjat ovat tarpeellisissa tapauksissa käännettävät paikalliskielelle Joulukuun 3 p:nä 1866 annetussa Armollisessa asetuksessa säädetyllä tavalla.

VI. Asianomaisten viranomaisten tulee, Suomen Kenraalikuvernöörin johdon ja valvonnan alaisina, hyvissä ajoin ja säädetyssä järjestyksessä ryhtyä semmoisiin toimenpiteisiin, että virkamiehistön kokoonpano heidän alaisissaan virastoissa ylempänä mainittujen määräaikojen kuluessa saatetaan semmoiseksi kuin tarvitaan venäjänkielen menestykselliseen käytäntöönpanoon asiain käsittelyssä ja kirjevaihdossa sanotuissa virastoissa.

NIKOLAI

Pietarhovi, 7 (20) p:nä Kesäkuuta 1900
Ministerivaltiosihteeri Plehwe

Lähde: Suomen historian dokumentteja 2, Otava, 1970.

Высочайшій Его Императорскаго Величества Манифестъ

о введеніи русскаго языка въ дѣлопроизводство нѣкоторыхъ административныхъ присутственныхъ мѣстъ Великаго Княжества Финляндскаго.

Данъ въ Петергофѣ, 20 (7) іюня 1900 г.

Божіею Милостію,

Мы, НИКОЛАЙ Второй, Императоръ й Самодержецъ Всероссійскій, Царь Польскій, Великій Князь Финляндскій, и проч. и проч. и ироч.

Объявляемъ чрезъ сіе: Вслѣдъ за включеніемъ Великаго Княжества Финляндскаго въ составъ Россійской Имперіи, по волѣ Блаженныя Памяти Императора Александра Перваго было положено постепенно ввести въ дѣлопроизводство по управленію краемъ русскій языкъ, въ качествѣ главнаго. Монаршее предначертаніе это, заботою объ укрѣпленіи государственнаго единства внушенное, не было приведено доселѣ въ исполненіе вслѣдствіе недостаточной распространенности въ Финляндіи русскаго языка. Для устраненія сего затрудненія были принимаемы разнообразныя мѣры, и еще въ послѣднее время знаніе государственнаго языка объявлено обязательнымъ для занятія высшихъ должностей въ краѣ. Нынѣ, признавъ своевременнымъ присвоить русскому языку приличествующее ему значеніе въ офиціальныхъ сношеніяхъ и въ дѣлопроизводствѣ присутственныхъ мѣстъ Великаго Княжества, Мы поручили обсудить сей предметъ Особому Совѣщанію, для сего Нами учрежденному. Представленныя Совѣщаніемъ заключенія, Нашимъ намѣреніямъ соотвѣтствующія, опредѣляютъ ихъ осуществленіе съ постепенностью, свойству дѣла сообразною. Вмѣстѣ съ тѣмъ приняты во вниманіе потребности частныхъ лицъ, коимъ и впредь обезпечена возможность обращаться въ правительственныя установленія на родномъ языкѣ также свободно, какъ они имъ пользуются въ общественной жизни и частномъ быту. Утвердивъ вслѣдствіе сего заключеніе Особаго Совѣщанія, Мы повелѣваемъ:

I. Статсъ-Секретаріату Великаго Княжества Финляндскаго, Канцеляріи Финляндскаго Генераль-Губернатора и Финляндской паспортной экспедиціи, съ 18 Сентября / 1 Октября 1900 года, производить дѣла и вести переписку исключительно на русскомъ языкѣ.

II. Императорскому Финляндскому Сенату (по Хозяйственному Департаменту), съ 18 Сентября / 1 Октября 1900 года, подлинныя всеподаннѣйшія представленія, равно какъ подлинныя отзывы и исходящія бумаги при сношеніяхъ съ Генераль-Губернаторомъ, излагать на русскомъ языкѣ. Въ потребныхъ случаяхъ, къ подлиннымъ производствамъ означеннаго Департамента Сената прилагать переводы упомянутыхъ представленій, отзывовъ и бумагъ на мѣстный языкъ. Съ 18 Сентября/1 Октября 1903 года производство дѣлъ въ Сенатѣ и его экспедиціяхъ (кромѣ Судебнаго Департамента), какъ письменное, такъ и устное совершать на русскомъ языкѣ, съ соблюденіемъ слѣдующихъ условій: а) относящіяся къ дѣламъ подлинныя документы могутъ быть читаны на томъ языкѣ, на какомъ они составлены; б) при выдачѣ копій съ Сенатскихъ опредѣленій могутъ быть прилагаемы, по ходатайству просителей, шведскіе или финскіе переводы сихъ опредѣленій, и в) предсѣдательствующимъ въ засѣданіяхъ

Сената, въ теченіе пяти лѣтъ съ указаннаго выше срока, разрѣшается позволять членамъ Сената представлять словесныя объясненія на шведскомъ или финскомъ языкахъ.

III. Главнымъ управленіямъ, подвѣдомственнымъ Императорскому Финляндскому Сенату, а также Губернаторамъ, равно какъ заступающимъ ихъ мѣсто должностнымъ лицамъ и губернскимъ правленіямъ, съ 18 Сентября / 1 Октября 1905 года сноситься съ установленіями, надъ ними стоящими, какъ-то: съ Генераль-Губернаторомъ, Сенатомъ и другими, — исключительно на русскомъ языкѣ.

IV. Правительственнымъ установленіямъ Великаго Княжества Финляндскаго, въ дѣлопроизводство коихъ вводится русскій языкъ, принимать и давать установленный ходъ прошеніямъ частныхъ лицъ, писаннымъ на одномъ изъ мѣстныхъ языковъ.

V. Прошенія и бумаги на русскомъ языкѣ иринимать во всѣхъ правительственныхъ установленіяхъ Великаго Княжества Финляндскаго (Высоч. пост. 3 Дек. 1866 г. и 4 Алр. 1887 г.). Прошенія и бумаги сіи, въ потребныхъ случаяхъ, переводить на мѣстный языкъ порядкомъ, установленнымъ Высочайшимъ постановленіемъ 3 Декабря 1866 года.

VI. Подлежащимъ властямъ, подъ руководствомъ и надзоромъ Финляндскаго Генераль-Губернатора, благовременно принять, въ установленномъ порядкѣ, мѣры къ приведенію къ вышеуказаннымъ срокамъ личного состава подвѣдомственныхъ имъ установленийъ въ такія условія, какія необходимы для успѣшнаго введенія русскаго языка въ дѣлопроизводство и переписку сихъ установленийъ.

НИКОЛАЙ.

Въ Петергофѣ
7 (20) іюня 1900 г.

Министръ Статсъ-Секретарь **Плеве.**

The Gracious Manifesto of His Imperial Majesty

concerning the introduction of the Russian language for official business
in certain departments of the Grand Duchy of Finland

Given in Peterhof, 20 (7) June, 1900

We NICHOLAS The Second, by the Grace of God, Emperor and Autocrat over All the Russias, Czar of Poland, Grand Duke of Finland, etc., etc., etc.

make it thus known: after the Grand Duchy of Finland was united with the Russian Empire it was the will of Emperor Alexander I, highly blessed in memory, that the Russian language should after gradual steps be adopted as the principal language in matters concerning the administration of the region. This monarchical guideline, given in the interest of strengthening unity within the Empire, has not thus far been put into effect because of the insufficient coverage of the Russian language in Finland. To remove this impediment various measures have already been taken, and recently, knowledge of the state language was proclaimed obligatory for to be employed in the highest positions in the region. Now, after having considered the time to be appropriate to recognize the Russian language its proper significance in official correspondence and in proceedings of the administrative departments of the Grand Duchy, WE gave the matter to a Special Conference appointed by US. The outcome of the Conference, in full compliance with OUR intentions, defined a gradual approach to its realization. The needs of private persons are honoured by making it possible for them to approach administration with their own language as freely as they do in their social and private lives. WE have therefore confirmed the conclusion of the Special Conference and order:

I. The Office of the State Secretary of the Grand Duchy of Finland, the Chancellery of the Governor-General for Finland and the Finnish Passport Expedition shall do business and take care of the official correspondence exclusively in the Russian language from Sept. 18 / Oct. 1, 1900.

II. The Imperial Senate of Finland (Economy department) has to prepare from Sept. 18 / Oct. 1, 1900, its original humble presentations with original reports and documents of correspondence to the Governor-General, set into a Russian language form. If necessary, a translation of the said propositions, statements and documents to the local language should be included in the original documents of the appropriate department of the Senate. From Sept. 18 / Oct. 1, 1903, the written and verbal reading of all matters in the Senate and its expeditions (excluding the Judicial Department) will take place in Russian following the rules down here: *a)* the original documents in the matter can be read in the language they have been written, *b)* when copies of decisions of the Senate will be given, a translation into Swedish or Finnish can be included in these, if the applicant so wishes, and *c)* for the period of five years counting from the date above, the chairman in the Senate's meetings can allow the members of the Senate to give verbal explanations in Swedish or Finnish.

III. From Sept. 18 / Oct. 1, 1905, the Administrative Boards subordinate to the Imperial

Senate of Finland, the Governors, and their deputies, and the gubernatorial offices should do their correspondence with superior authorities like the Governor-General, the Senate etc. exclusively in Russian.

IV. In the administrative establishments of the Grand Duchy of Finland where the Russian language will be taken into use in proceedings, applications received from private persons written in either of the local languages, should be accepted and treated in a proper way.

V. Applications and documents in Russian should be accepted in every administrative establishment of the Grand Duchy of Finland (Gracious decree of Dec. 3, 1866, and of April 4, 1887). If necessary, these applications and documents should be translated into a local language in accordance with the Gracious Decree of Dec. 3, 1866.

VI. The appropriate authorities should, under guidance and control by the Governor-General of Finland, in due time and course undertake such measures that the compositions of staff in establishments subordinate to them will, in due above mentioned time, can be brought to such so that they can take care of the proper practical use of the Russian language in the proceedings and correspondence within those departments.

NICHOLAS

Peterhof, 7 (20) of June 1900
Ministerial Secretary of State Plehwe